

Over 100 selvejende daginstitutioner står til lukning på grund af lavere offentlige tilskud fra kommunen. DLO anbefaler ny regering at ligestille børn i deres vuggestuer og børnehaver uanset driftsform.

Det uafhængige analysebureau MBC har for DLO [udregnet](#) markante forskelle på de tilskud, der gives til børn i børnehaver og vuggestuer under lovens regler om 'private dagtilbud' og børn i kommunale tilbud¹. Beregningerne viser blandt andet, at et vuggestuebarn modtager 8.243 kr. mindre om året og et børnehavebarn modtager 1.175 kr. mindre.

Færre tilskudskroner betyder ulovlige normeringer

Den store forskelsbehandling af de mindre børn er i sig selv ulogisk, men får også snart konsekvenser for institutionerne, som risikerer lukning. Det sker, når institutionerne i marts 2028 skal indrapportere minimumsnormeringer for de foregående tre år. Fordi normeringer måles i personaletimer og lønudgifter udgør næsten hele driftsbudgettet for en daginstitution, kan de små civilt drevne institutioner ikke præstere den samlede lønsum pr barn som i de kommunale daginstitutioner.

DLO har derfor analyseret udregninger for et stort antal af de berørte daginstitutioners mulighed for at overholde minimumsnormeringerne sidste år og i år. Ud af 223 institutioner oplyser **54%**, at institutionen ikke kunne leve op til normeringskravet i 2025.

26.000 forældre mister værdsat pasning

Holder beregningerne stik for hele området betyder det, at 26.000 forældre risikerer at miste deres pasningsmulighed inden for få år. Paradoksalt nok er der endda tale om meget populære daginstitutioner med lange ventelister.

Forældre kan ikke betale mere

DLO vurderer, at 34% af de undersøgte institutioner allerede har hævet prisen for en plads over, hvad forældrene skulle betale i en kommunal tilsvarende institution – men altså alligevel uden at kunne overholde normeringskravet. Når DLO har sat skarpt lys på forældrenes pris for børnepasning i de nævnte institutioner, er det fordi de økonomiske udfordringer hidtil politisk er blevet mødt med en henvisning til, at de ikke-kommunale institutioner kan sætte forældrebetalingen op.

Henvisningen har vist sig uholdbar, fordi forskellen på de offentlige tilskud er så store, at de færreste forældre kan være med, hvis forskellen skal betales af dem. Langt de fleste små

¹ Over 90% af de daginstitutioner, der er får offentlige tilskud efter reglerne om 'private', er selvejende, non-profit institutioner. Halvdelen af alle selvejende daginstitutioner i Danmark er hører under reglerne for 'private' daginstitutioner og er derfor ramt af de lavere tilskud pr. Barn. Det drejer sig om i alt 548 daginstitutioner fordelt over hele landet, mange i landdistrikterne. Ud over de 548 selvejende institutioner er der også 54 privatejede daginstitutioner, der hører under samme tilskudsbetingelser. De private daginstitutioner skal godkendes af kommunen blandt andet i forhold til deres rammer og pædagogiske kvalitet, og de får samme tilsyn som andre daginstitutioner.

civilt revne vuggestuer og børnehaver ligger i landdistrikterne, hvor forældres indtjening ikke er højere end forældre i kommunale institutioner.

Der hvor forældrebetalingen er hævet, ligger den ud fra DLOs beregninger i gennemsnit knapt 300 kr. over betalingen for børn i kommunale institutioner². DLO vurderer, at mange institutionerne allerede har hævet forældrebetalingen så meget som det er muligt, hvis forældrene stadig skal kunne vælge institutionen til. Yderligere stigninger vil derfor i mange tilfælde gøre det vanskeligt for institutionerne at fastholde forældrene, hvilket alligevel vil føre til lukning.

Økonomisk forbedring på 26 finansloven løfter ikke over målstregen

DLO har spurgt over 200 berørte institutioner, hvor stort et økonomisk løft der skulle til, for at institutionerne kunne leve op til minimumsnormeringerne i 2025. Beregningerne viser, at institutionerne i gennemsnit mangler 1.129 kr. pr. barn hver måned.

På dette års finanslov kom regeringen ellers med en håndsækning til de små civilt drevne daginstitutioner. Selvom der blev afsat 40 mio. kr. til at forbedre driftstilskuddet, forventer DLO, at de store forskelle i driftsøkonomi fortsat vil være en udfordring for at opfylde minimumskravet.

DLO har spurgt institutionerne, hvilken betydning stigningen finanslovens tiltag, med effekt fra august 2026, vil få for, at de kan leve op til minimumsnormeringer i 2026.

Selvom tilskudsstigningen forbedrer daginstitutionernes økonomi, er løftet ikke tilstrækkeligt til at løse udfordringen. Efter tilskudsstigningen mangler institutionerne fortsat i gennemsnit i **2026: 894 kr. pr. barn. pr. måned.**

Fra 2027 vil tilskudsstigningen gælde hele året. DLO har derfor også undersøgt, hvilken betydning en helårseffekt vil have.

Resultatet viser, at tilskudsstigningen også i kommende år har begrænset effekt. Selv med et helt års forhøjet tilskud mangler institutionerne i gennemsnit i **2027: 870 kr. pr. barn pr. måned.** Samlet set forbedrer finanslovstiltaget institutionernes situation med 23% sammenlignet med udgangspunktet i 2025. Undersøgelsen viser samtidig, at ingen institutioner løftes over målstregen som følge af de ekstra midler.

Beregningerne udtrykker et groft gennemsnit med forbehold for, at institutionernes økonomi generelt varierer med bl.a. forskellige ejendomsudgifter.

Manglende bygningstilskud og skæv fordeling af støttemidler er fortsatte udfordringer

DLO vurderer, at den de nylige forbedringer ikke helt får den ønskede effekt, fordi flere øvrige elementer i tilskudsberegningen udestår. De ekstra midler forbedrer alene driftstilskuddet til vuggestuebørn, men tilskudsreglerne halter også i forhold til

² Gennemsnittet er 294 kr. for vuggestuebørn og 281 kr. for børnehavebørn. For halvdelen af de undersøgte institutioner ligger stigningen mellem 150 og 406 kr

støttepædagogudgifter, bygningsudgifter, administrationstilskud og sikring af, at alle kommunale udgifter er medtaget i beregningsgrundlaget.

DLO har tidligere afdækket, at især [skæv fordeling af udgifter til støttepædagoger](#) har afgørende betydning for, om institutionerne kan opfylde minimumsnormeringerne.

DLOs undersøgelse viser, at 71% af de undersøgte institutioner ikke kan dække deres ejendomsrelaterede udgifter med det nuværende bygningstilskud, og at 76% ikke kan betale deres administrationsudgifter via administrationstilskuddet. Til at betale de ejendomsrelaterede udgifter mangler de undersøgte institutioner i gennemsnit 390 kr. pr barn pr. måned., og til at dække administration mangler de 210 kr. pr. barn pr. måned.

Endelig har det betydning, at kommunale tilskud til børn private daginstitutioner beregnes på baggrund af de gennemsnitlige udgift pr barn i kommunale dagtilbud. Beregningerne fra MBC viser usikkerhed om, hvorvidt alle relevante udgifter indgår i beregningsgrundlaget.

Metodegrundlag

Undersøgelsen er baseret på beregninger vedrørende 223 daginstitutioner berørte af tilskudsstigningen.

Beregninger af det økonomiske gab i forhold til at leve op til minimumsnormeringerne bygger på cirka 50 berørte institutioner. Der kan være forskelle i både udgiftsniveauer og de forudsætninger, institutionerne har lagt til grund for deres opgørelser. DLO vurderer dog, at de 50 institutioner udgør et så bredt udsnit af de private daginstitutioner, at der er grundlag for at se indikationen som relativt sikker for, hvordan beregningerne vil falde ud for alle private daginstitutioner

DLO samler 90 procent af alle private daginstitutioner i Danmark. En del af institutionerne er medlem af DLO for at få rådgivning om deres drift, andre er medlem af DLOs i alt 11 medlemsorganisationer som dels tæller foreninger, der organiserer institutionerne, pædagogiske foreninger som steinersammenslutningen og Friskolerne, der samler i alt 130 daginstitutioner tilknyttet danske friskoler. DLO er dagligt i kontakt med et stort antal institutioner og har derfor solid erfaring for at vurdere deres økonomiske udfordringer.

Om spørgeskemaet

Undersøgelsen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse blandt berørte institutioner og de foreninger, der organiserer dem med formål om at belyse institutionernes økonomiske mulighed for at leve op til normeringskravene.

Institutionerne er blevet stillet tre hovedspørgsmål:

1. Om institutionen inden for de seneste to år (2025 og 2026) har sat forældrebetalingen over den kommunale takst

2. Om institutionen kunne leve op til krav om minimumsnormeringer i 2025, 2026 og 2027, hvor de to sidstnævnte tager højde for forventet stigning i driftstilskuddet
3. Om institutionen kan afholde sine udgifter til bygninger og administration ud fra de eksisterende bygnings- og administrationstilskud

Uddybende om den forventede tilskudsstigning

Institutionernes besvarelser bygger på DLOs beregninger af den forventede udvikling i driftstilskuddet pr. vuggestuebarn som følge af tiltag på finansloven, der forbedrer tilskudsberegningen for private. Tiltaget betyder, at der fremover skal tages højde for det særlige fradrag, som kommunale dagplejere modtager, når man beregner driftstilskuddet til de private vuggestuebørn. Det betyder, at værdien af det fradrag, som kommunale dagplejere modtager, fremover også vil indregnes i tilskuddet til private vuggestuebørn. Det bemærkes, at forslaget til udmøntning af finanslovsaftalen ikke nåede at blive vedtaget inden valget.

Beregningerne bygger på beregningsforudsætninger for stigningen som oplyst af Børne- og Undervisningsministeriet samt data fra Danmarks Statistik, som senest findes fra 2024. Da de endelige tilskudsstigninger for 2026 endnu ikke foreligger, er der derfor tale om et kvalificeret estimat. For at styrke robustheden er beregningerne desuden sammenholdt med tilsvarende opgørelser baseret på 2023-data. Sammenligningen viser, at variationerne mellem årene er begrænsede, og der er derfor ikke indikationer på væsentlige afvigelser mellem de forventede og reelle tilskudsstigninger.

Betydelig variation mellem kommuner

Da tilskudsstigningen afhænger af antallet af dagplejere og vuggestuebørn i hver enkelt kommune, varierer størrelsen af tilskuddet betydeligt mellem kommuner.

På baggrund af DLOs beregninger vil tilskuddet i gennemsnit stige med 476 kr. årligt pr. vuggestuebarn. I de midterste 50% af kommunerne spænder stigningen mellem 153 kr. og 711 kr. årligt.

Der er dog betydelige yderpunkter: Den laveste tilskudsstigning ligger på 18 kr. pr. vuggestuebarn årligt og den højeste på 1.935 kr.

For en institution med 20 vuggestuebørn svarer den gennemsnitlige tilskudsstigning til, at institutionen modtager 9.520 kr. ekstra mellem hænderne om året. Selvom alle kroner tæller, rækker beløbet næppe til at betale det personale, som er nødvendigt for at leve op til minimumsnormeringerne.

